

سج - سرتاج

سرفح

سرفحه

سرفح

سرفح

سرفح

سرفح

سرفح

سرفح

سرفح

سرفح

سرفح

سرفح

سرفح

سرفح

سرفح

سرفح

سرفح

سرفح

سرفح

سطح افد الارض اسی بسطاً - تسبیح پس کردن
 و تسبیح القبر غلات تسبیح - الف تسبیح اسی بسط
 جدا بسطیحه - تسبیح توشه دان بسط ایگستان خفته
 نام کاهن بنی ذریعاً کان لا علم فیہ السطح الرطل
 اسی استند علی قفاه ولم تحرك سطح بالضم والتشدید
 گیاهی سطاخه واحد بسط بالکسر والفتح شک واکر
 بر آورده و بی صفایه بجا علیها با بجا رة فجمع فی الباء
 و ستون خرگاه و جای خرما خشک کردن -
 سسطح - اسسطح - دراز و پهن شدن -
 سفح - سفح اسیل روسه کوه سفح نام جلے
 و رختن آب و خون (مع بفتحها) رطل سفح اسے
 قاهر علی الکلام و نام اول خلیفه از بنی العباس
 و اسم عبد الله بن محمد - سفح بالکسر زنا سافحه کذا
 سفحان دو جوان که هر دو را بهم و زنده و خسته چینه
 سازند سفح تیر قمار که بی نصیب باشد -
 سلج - سلاح - بالکسر ساز حرب مذکر لا یجمع علی
 اسلحة و مجموع المذکر و یجوز تانیثه - و تسلیح الرطل
 اسی لبس سلاحه - و رطل سلاح استے معه سلاحه
 سلحه جائے که در روسه خوف باشد که سلاح باید
 پوشید و جادید بان و قومی سلاح و روفی اسحدیث
 کان ادنی مسلح فارس لے العرب لغدیث
 سلاح بالضم لبیدی ستور سلاح بالفتح مصدر - منه
 (مع بفتحها) اسلح متعذیه - و نامة سلاح التي سلحت
 سن البقل و غیره - اسلیح بالکسر گیاهی که ستور
 بخوردن آن شیرزاک شود قالت امرأة من العرب
 الا اسلیح رغوة و صرح و تمام اطرح - سلج نام تمبله
 از زمین سلیمون نام و بی و العامة تقول ساکون
 و ذکر اعرا به فی فصل القصب من باب الباء - سلح
 بالضم و التحریک لاجل یعنی یک یک بچشمال مسک

والسلف و اجمع سلمان بالکسر -
 سمح - سماح - سماحه - جو انمردی يقال سمح به اسی
 جاد به و سمح لی اسی اعطانی و هو سمح بالفتح و السکون
 و جو انمرد شدن (مع بفتحین) او هو سمح و هم سماح
 و بی سمح و هین سماح لا غیر مسامحة آسانی کردن با
 کسے و تسامحوا اسی تسالوا و قولهم سمحت فوفیه آ
 ذلت نفسی تابعت - تسبیح راست کردن نیزه در زمین
 سنخ - سنخ - سماخ - صید که از سوی چپ تیر انداز
 در آید ستوخ از سوی چپ در آمدن صید (مع
 بفتحها) و العرب تسمین بالسماخ و نظام البلیح و
 فی المثل من لی بالسماخ بعد البلیح - و سنخ و سماخ
 بمعنی - قال ابو عبیده سأل یونس عن روفیه عن السماخ
 و البلیح و انما شاهد فقال السماخ ما و لاک میمانته
 و البلیح ما و لاک میاسره - و سنخ لی راسه اسی
 عرض و سمحت بكذا اسی عرضت و سمحت -
 سیح - ساحة الدار کشادگی سیر اسی ساحتیج
 سباح کذاک مثال ساءه و ساعات و ساع - سوح
 کذاک مثال بدنه و بدن -
 سیح - سیح - رفتن آب (مع ن اک ۲) و آب
 روان و نوحی از بر روی کلیم مخطط بکرسیح و مسیر عباده
 سیحه اسی مخطط حرقطان سیح اسی ملون - سیاحه
 سیوح سیح سیحان رفتن در زمین و فی اسحدیث لا
 سیاحه فی الاسلام - و سباح الظل اسی فایسباح
 بالکسر بر سخن عینی و فتنه رنده و فی اسحدیث لبسوا
 بالسباح و لا بالمدامج البکره و السباح باله اسی سیح
 سیح نام آبی سیحان جوئے در شام ساحین فی بصره
 سیحون جوئے بندن و میان ماوراء النهر و خراسان
 سباح تستعل علی فلیه الطعام فقال الصبیح سباح
 و لصبیحنا عجل من العرش یعنی سیح کردیم و کلیم کلیم

و برای طفلان آزارهاست از کرسنگه -
 سسرتاج - بالکسر نعت للناقة الکرمه و ارض المینا
 السلسله هم علی سر حوت واحد بالضم اسی استوت اخطا هم -
 سسرفح - نام شیطان -
 سسرفحه - محرکه کلمی موسی در مقدم سسرفح کل -
 سسطح - بالضم کوهی است هموار سسطح کعلما بط
 چیزی پنهان در رود و بار نیست و در بار مراد سسطح
 سسطح فضای فسرخ سلو ط موضع است
 جاریه سسطح و خستر پنهان و اسسطح بر روی خود افتاد
 اسسطح الوادی فرخ گشت -
 سسطح - بالکسر ماده شتر کشاده فرج -

فصل الثین

شبح - بالتحریک التسلین کالبشجان دراز
 رطل شبح الذراعین اسی عرضها شبح الذراعین
 مثله و شبح بالضم لبه هار شبح الذراعین و تحریک بار
 شبح علی العود اسی بمتند شبح پنهان در گردنیدن -
 شبح - شبح زفتی و جریصی (مع ک ان ۲) و بعکسه
 (نوض ۲ ایضا) رطل شبح و نوم شبح و اشحسته - و
 نشاح الرجلان علی الامر لایریدان ان یفوتوا و هو
 یساح علی فلان اسی یفطن به - شحج بالفتح یجمل
 و زفت و جریص ارض شحج لایسبل الا من مطر
 کثیر - زند شحج الذی لایوری - شحج اسی غیور و الذی
 یواظب علی الشئ - و يقال الماضی فیه - حح
 يقال الماضی فی خطبه - شحج بشتاب پریدن
 قفاة شحج اسے سر بجهت - و شحج البعیر فی بیره
 اذ الم یکن خالصا -
 شحج - شرح - کشاوه و پیدا کردن شرح لغزش
 اسی فسرته - شرح اللحم کفانییدن و پیدا کردن

صلبناح

صلح

صح

صروح

صطاح

صصح

صصح

صصنح

صلح

صح صحح

صصحح

صصناح

صصح

صصح

صصح

صصح مصصح

صصح

اسی انکشف۔ ویقال صرح کل اے اجربت
وصارت صریحہ اسے خالصتہ فی الشدة صلح
بالضم خالص الذہر چیز ہم زائدہ ویروی عن
ابی عمرو بالذال۔

صروح۔ صروح۔ صروح۔ بالکسر جای بہوار۔
صفح۔ صفح۔ صفحہ۔ کرانہ چیز صصح الانسان جنبہ
صفح ارجل مصطفیہ صفح بالکسر۔ ونظر الیہ بصح
وجہ بالفتح والضم اسے بعرض وجہ و ضربہ بصح

السیف بالضم والعامۃ تقول بالفتح صفیہ الوجہ
بشرة جلده۔ صصحح الباب تحتہای در صفحہ شمشیر
چنار و سنگ بن و روسی ہر جہ بن ہن صفح
نام مردی و در گذشتن گناہ و رو گردانیدن

یقال صفحت عن دہ و ضربت عنہ صصحح اوضعت
وترکتہ و صفحت الابل علی احو غل ذامر تملیہ
و صفحت فلانا و صفحتہ اذا سالک فردوتہ۔ و
صفحۃ اسے ضربتہ بالسیف مصصحح اسے بعرضہ۔

و تصفحت الشیء اسے نظرت فی صفحۃ مصصاحتہ
تصاح دست یکدیگر گرفتن صصحح بن دانین
و منہ سیف صفح و قلب صفح ای حال فی الحدیث
تلب لوسن صفح علی احو مصصحح ایضا یہ شمشیر

ویقال لہ السبل ایضا۔ بصصحح بن گردانیدن
و منہ مصصحح الرأس اسے عرض الرأس و دست
بر ہزدن مثل تصفیق و فی الحدیث التسبیح للرجال
و التصفیق للشار و روسی بالفتاح ایضا صفح
بالضم و التشدید سنگ پناور۔

صلح۔ صلح۔ بالفتح نیکی ضد فساد صلح بالضم
صدر رند (مع فاض) و ضمہما و ضمہما ایضا۔ و
ذی صلح کلمی ہوسن بانک صلح بالکسر المصاحف
والاسم الصلح یذکر یوثق و اصطلاح تصاحح

و اصحابا بمعنی صلح بالکسر شمال نظام نام مکہ و قد
یصرت۔ اصلاح نیکو کردن خلایف افساد و صلح واحد
مصالح! اصلاح نیکو کردن خواستن نقض استفساد
صحیح صحیح۔ سخت و درشت و کوتاہ رأس صحیح ای

اصح غلیظ شدید و ہو فعلعل کر فیه العین و اللام احاقا
صحیح بالکسر و المذرمین درشت صحیحہ اخض منہ۔
صوح۔ تصووح۔ کفیدگی موسی و تصووح البقل
اذا بیس اعلاه و فیه ندوة و تصیح نعتہ فیه و صووح الخ

و صیغۃ اسے ایستہ۔ صوح بالضم دیوار وادی لہ
صوحان و رو گوہ استیح و فی الحدیث القوہ بن الصووح
ای بن اہلبین و بنو صوحان قبیلہ صوح بالضم
کج و خوشے اسے۔

صصح۔ صصاحتہ نام کہی صحت الشیء فالصلح
اسے شققۃ فالشقی۔ و الفصح القرۃ استنار
صیحح بالکسر آواز صیغۃ صصح صیحح بالضم و الکسر
صیححان آواز کردن (مع فاض) مصصاحتہ تصلیح

یکدیگر را آواز دادن صصح عذاب۔ یقال اقیبہ
قبل کل صیح و لفر فالصحیح الصیحح و لفر بالتفریق
و ذلک اذا اقیبہ قبل صلح الخ و لفر بالکسر
نصب سن غیر صصح و لانفرا سے سن غیر فایل دلا

کیترہ صصحانے نوٹ از خراب بدینہ۔
صصح۔ فغان کمنندہ۔
صصح الشدید الشکیمۃ الذی لا یصحح ولا یطع فیمما
عندہ یعنی سرکشی و ابا کئندہ کہ فریب دادہ نشود و

طع کردہ نشود در چیز کبیرہ بروسی باشد و مر و طرفین
مصصحح۔ کبیرہ شئی کہ در ان چراگاہ نباشد و مکار
کہ ہوار سازند بر اسے خرمن کوفتن در ان۔
صصحح۔ بالتحریک بی موسے شدن پیش نہ صصحح
صصحح لغت منہ و الاسم الصصححہ محرکہ۔

صلبناح۔ کسفتار ماہی است باریک دراز۔
صلح کبغفرنگ پناجا رتہ صلحہ عرفیتہ و
ثاقہ صلحہ و تضم الصاد صلحہ خاصہ بالاناث
و الصلحون الصلب الشدید۔

صلطح۔ سطر صلطح زن پنا اصلطح البطح افراخ
شد زمین سنگ زہ ناک و المصلطح و الصلطح کسرت
علا بطحینی پنا صلطح بلطح اتباع صلطح موسی۔
صلطح الدرہم قلبہا و الصلطح الدرہم بلا واحد

المصلطح العریض من الروس و المصلطح الصیاح۔
صلطح سخت سرکش و مر و ظریف۔
صلطح راسہ سر تراشید و جاریہ مصطح الرأس زعمار
یعنی دختر کبہ موہماہی سرش کم و متفرق باشد۔

صصح۔ یومنا سخت گرم شد روزا و الصصحیح
کسیب و روز گرم و سخت شدید صصحح و صصحح سنما
شملہ و ایضا خالص ہر چیز صصحح اسد و الصصحح
من الظریق و انصح یعنی راہ روشن۔

صصحح۔ سنگ پنا۔
صصحح۔ پدرب قبیلہ شمشیر بن عمال الصصحح
و صصحح بن الاعصر صصححانی آخر۔

فصل الصاد

صصحح۔ زقار اسے صدالی عبیدہ و قار
غیرہ ہو صوت النفاس بخیل فی العہد و نا کسرت
یقال صصحح النار سے غیر تہ و لم تبالع فیدہ و بصصحح
لونه اسے تغیر لے السواد قلیلا۔ صصحح بالضم

آواز زو باہ مضبوطہ سنگ آتش نہ مضبوطہ ہر
صصحح۔ صصحح۔ باب و تصصحح السرت۔ صصحح
ایضا اذا ترقق۔ صصحح بالکسر آفتاب و فی الحدیث
لا یقعدن احدکم بین الضح و الظل فانہ تعدو
و تولم جار فلان بالفتح و الرجح ای باطلعت علیہ شمس۔

و اجرت طية الريح يعني من الكثرة والعامة لقول
 بالفتح والريح وليس شبي -
 صرح - صرح - دور كردن و صرحت عنى شهادة
 القوم اذ اجرتها و اقيتها عنك - شى صرح اس
 متباعدة و مضطج اسه مرعى فى ناحية - و اضرحه
 اسه بعده - صرح دور و هو الشق ايضا
 وسط القبر و اللحد شق فى جانبه و قد صرحت فرحا
 اذ احضرت - صرح بالفتح اسه دست و ياسه
 زنده يقال منه صرحت الدابة برجلها و فيها صرح
 بالكسر صرح بالضم نام بيت العور عن ابن عباس
 قوس فرج كمان سخت جمانده مفرجى جرش
 در انبال و حتر -
 صرح - صرح - بالفتح شير تيك آميخته و صيحت اللبن
 اسه فرجه حتى صار ضيحا - و صيحت الرجل اسه
 سقيته ضيحا -

فصل الطار

طرح - طرح - با شنه باى مالى دن و كوفتن خير براى
 فاضل و طرحة سكتن طراح كذا كى بر نيشان
 كردن يقال طرح بم اسه فرقم -
 طرح - طرح - انداختن طرحة و طرحت به و طرحة
 للبانة - و اطرحه اسه بعده - طرح بالتحريك
 جاسى دور طروح بالفتح شد قوس طروح شديدة
 الرفع و الحضر السهم مثل فرج - سحلة طروح اسه
 طولية العربى - سير طرمى بالضم اسه بعيد طرقة الكفا
 با هم سخن در افكندن - سام الطرح الكسرى طويل و
 طرح نياه طر كجا اذ طول جدا و كذا كى طرح نباره هم
 لئلا طر باح كسرتين و تشديد السيم تام مردس -
 طرغ - طرغ - لبالب شدن خور اعنى نجهما الطرغ

تطرح متعدد فيه - طفاقة بالضم سر آمد هر چيزى چون
 كفاك و مانند آن و اطحنت القدر على افطحت اى
 اتخذت طفاقتها - و طغ السكران فهو طافح اذ الملاء
 الشراب - و طغت الريح القطنه اذ اسطعت بها -
 و يقال اطغ عنى اى اذهب -
 طلغ - طلغ - بالفتح تهي شكم و مانده و كوفته -
 طلع - طلع - طلاح - بالكسر دخان بزرگ در
 ريستان طلغ كيكه و امردى ابل طلاحيه شران
 طلع خوار و الطلغ نعت فى الطلع - و طلع البعير اسه اعيان
 فهو طلغ - و الطلحة و طلحة انا اى حسرت - ناقة طلح اسفار
 و ابل طلع و طلح - طلع بالكسر ستور مانده شده است
 فيه الذكر و الاثنى اطلاق ج - طليح كذا كى و كنه طلع
 بالتحريك در دشك ستور آخور دن طلع ناقة طلحة نعت
 منه و ابل طلحى و نازكى و نازكى عن ابى عمر و و
 نام موضع طلحة الطلحات و هو طلحة بن عبد الله
 ابن خلف الخزاعى - و ذ طلوح بالضم موضعى طلاح
 بالفتح تباى ضد صلح طلاح خلاف صالح و فى نسخة
 لولا الصالحون لملك الطالحون - طليحة بالتصغير تهر
 مردى طليحان دو برادر و هو طليحة بن خنيد الاسد و اخوه -
 طلح - طلوح - بفتح طر سبتن يقال طلح بجره - و كل
 من طلع فهو طاح رجل صالح اى شدة - نام مردى طلاح
 بالكسر سر كشته كردن بشال جاح يقال نرم فى طلاح
 و طحت المرأة فى طلاح اى طلع اسه الرجال
 و طح بصره اى رفقه - و طح اى ابوعلى الطلح
 طحات الدهر شدانده - و طح ببوله اذ امد فى النوار
 ابو الطحان نام شاعرى -
 طوح - طوح - بياك شدن ریح و اضام و كسر
 ايضا - طاح اسه كاك و ناه فى الارض و
 تخر - و طوحه اسه حير و ذهب به بناد و هنا ك

تطوح فى البلاد اذ ارضى بنفسه بنا و طوح تطام
 بهم النوى اى ترامت بهم - مطاوح اذ اختن جايبا
 و طوحه الطوايح اى قدفة القواذف و لا يقال
 المطوحات و هو من النوار كقوله تعالى و ارسلنا
 الريح لواقع على احد التاولين -
 مطوح - مطوح -
 طرحة - طرحة - فوطه شكي و طرحة شى طرحة زوا و انا ك
 مست و نرم گردانيد و ارا -
 طحوت الابل ناكوار شد خوردنى شتر و فوطه گشت
 روع ك ان ما طاح بالفتح و بهى است بر مصر -
 طيح - طيح - چوبك بربن ابلج كشاورز باشد و اصابتهم
 طوحه اى امور فرقت بينهم طيح ثوبه رملى بى نصيبه
 يعنى انداخت جامه را در جا نيكه ضائع شود و طيح فلانا
 حيران گردانيد فلان را طيح الشى ضائع كرد آرا
 اطاح بالفتح كرو مال خود را و اوتيه يا نيمه طيح تباه -

فصل القاء

فتح - فتح - كشائش و نصرت و اب روان از چشمه
 و حزان و كشادن (مع فتح) فتح الباب فالفتح
 و فتح الابواب لكثرة فتحته اى - و باب الفتح
 بصفتين اى واسع مفتوح - و قارورة فتح واسعة
 الراس و ليس لها اصمام و لا غلاف و هو فعل بمعنى
 مفعول - و افتح و افتح بمعنى - استفهام ايضا
 بر خواستن و نصرت حسنين - و فتح بالكسر غلبه
 مفتاح مفتاح ج - فكك الاغصان هو مثل الامانى
 و اما نى يفتح و يشدره فافتح اسه احوال
 چيزى فتح و ادر قفاقه بالضم و التخصيف حكم
 يقال افتح بيننا اسه اكلو - فتوح بالفتح ناقة فرسخ
 سوراع يستان يقال منه فتحت الناقه و افتحت

صرح
 طلع مطوح
 طلع مطرحة
 طحوت
 طيح
 فتح
 طوح
 طوح

تحت الريح فلما يابس باد و خاک را با کشيد پارچه
اورا کج الدبی الارض بلخ و خور و خیزیکه بر زمین بوده
کج خراس از سنگ ریزه کم از خراس کج - و کج
است یعنی بجز بکدر سید و اثر کرد دران -

الکح من الناس گروه قلیل از مردم کاشوا
بایدون رویاروی شمیر با زون کج عن است ظاهر
کرد من خود را مع بفتح کج مثل تحت الريح
علیه التراب یعنی با شید باد و خاک را کج من المال
مانشای طبعی بنا بر ارج برد مال را آنچه که خواست
کج الشی فرا هم کرد یا پراکنده گردانید من لاضداد
و کج با حصا تضر به -

کدر ارج - بالکسر موضعیت -
کدر حمة الريح انداخت باد سنگریزه و خاک را
برود مع بفتحها -

الکرج - بالکسر خانه راهب الراج خج - کرج
و کاره خلق مردم الراج موانع بخرنق الیها
النصارى فی اعیادهم -

کرجه انداخت اورا که بجه بند گران دودین
کم از دودین کرده -

کرجه بر زمین انداخت و را کج فی مشیت مردم کرجه
المکرج المشوه یعنی بد شکل
کرجه - بر وزن و معنی کرجه -

کرجه نوعی از رفتار و کج است
کرجه - بر وزن معنی کرجه و کج سخت گنایم -
کرجه - بالکسر خاک -

کرجه کج بفتح کج
الکرج - الکرج -
الکرج - بالکسر الاصل کرج مثل -

کج - بالتحریک مشتون سطر می انسان کج

بالکسر و کج کج درشت وسط کرم الیوم و با کج
فیه السیف و الکاح کما حاک و ما احال یعنی کشمیر
دران اثر کرد و آگاه هلاک کرد اورا -

فصل اللام

لح - لطح - بالتحریک کرسنگه (مع ک ان ۱۲)
فوق تخان و سه لطحی -

لحج - لطح - بالضم تک و بی چاه و وادی -

لحج - لطح - سیدین قیال لطح علیه المسئلة
واج السحاب ای دام مطره و تمام - لطح بالکسر
بالان که پشت ستور را بگورجی لطح ای لطح
دامت علی ما لطحه - و لطح لطح الیها لطح
فی الناقه خلأت - و لطح القوم و لطح الیها لطح
مکانهم - و لطح عینه اذا صفت بالمرص یا لطح
ما جار علی الاصل مثل فبب البلی باظهار التضعیف
و منه قولهم هو ابن عمی لطح ای لاصق النسب و لطح
علی الحال بان ما قبله معرفه و تقول فی النکوة هو
ابن عم لطح بالکسر لانه لغت لطح و لطح لطح الیها لطح
و لطح فان لم یکن لطح و کان من العشیره قلت هو
ابن عم الکاله و ابن عم کاله - و مکان لطح ای لطح
لطح - لطح - بکف دست برشت کسی دن نرم
نرم و منه لطح لطح - لطح به الارض ای ضرب الارض
لطح - لطح - سوختن گرا و آتش سوختن قال الیها لطح
ماکان من الیها لطح و ماکان لطح و بود و بود
زدن قیال لطح بالسیف لطح ای ضربت به فترت
حقیقه لطح بالضم و التشدید نوعی از بودی

لطح - لطح - و دیدن لطح و لطح ساره و برق قیال
رایه لطح برق - و قیال ایضا فی لطح من ایبه شم
قیال فیبه لطح من ایبه ای مشابه لطح علی غیر لفظ
و هو من النوادر و قیال لطح لطح باصره امر او لطح
لوح - لوح - کتف و هر چه پهن باشد از استخوان
و چوب و کتفه - و دیدن لوح و لوح (۲) و گونه
گردانیدن سفر دم را قیال لوح السفر و تشنه شدن
لوح بالضم مثله التیاح تشنه شدن در خشدن برق
و دیدن ساره لوح النجم و لوح التیاح یعنی قال
ابن التکیه لوح سهل اذا بدک الواح - و لطح
و لوح یعنی ای فم سب به - و لوح منه ای شفق

لوح - لوح - کتف و هر چه پهن باشد از استخوان
و چوب و کتفه - و دیدن لوح و لوح (۲) و گونه
گردانیدن سفر دم را قیال لوح السفر و تشنه شدن
لوح بالضم مثله التیاح تشنه شدن در خشدن برق
و دیدن ساره لوح النجم و لوح التیاح یعنی قال
ابن التکیه لوح سهل اذا بدک الواح - و لطح
و لوح یعنی ای فم سب به - و لوح منه ای شفق

لوح - لوح - کتف و هر چه پهن باشد از استخوان
و چوب و کتفه - و دیدن لوح و لوح (۲) و گونه
گردانیدن سفر دم را قیال لوح السفر و تشنه شدن
لوح بالضم مثله التیاح تشنه شدن در خشدن برق
و دیدن ساره لوح النجم و لوح التیاح یعنی قال
ابن التکیه لوح سهل اذا بدک الواح - و لطح
و لوح یعنی ای فم سب به - و لوح منه ای شفق

لوح - لوح - کتف و هر چه پهن باشد از استخوان
و چوب و کتفه - و دیدن لوح و لوح (۲) و گونه
گردانیدن سفر دم را قیال لوح السفر و تشنه شدن
لوح بالضم مثله التیاح تشنه شدن در خشدن برق
و دیدن ساره لوح النجم و لوح التیاح یعنی قال
ابن التکیه لوح سهل اذا بدک الواح - و لطح
و لوح یعنی ای فم سب به - و لوح منه ای شفق

لوح - لوح - کتف و هر چه پهن باشد از استخوان
و چوب و کتفه - و دیدن لوح و لوح (۲) و گونه
گردانیدن سفر دم را قیال لوح السفر و تشنه شدن
لوح بالضم مثله التیاح تشنه شدن در خشدن برق
و دیدن ساره لوح النجم و لوح التیاح یعنی قال
ابن التکیه لوح سهل اذا بدک الواح - و لطح
و لوح یعنی ای فم سب به - و لوح منه ای شفق

حی قیاح الذین لا یدینون للملوك و لم یصیبهم فی الطایفه
سبار - قیاح بالکسر شتران واحد القیوح - و هی الحلوب
مثل قیوح و قیاح قال بو عمر و اذا تحت فی قیوح
شهرین او ثلاثه ثم یس لبون بعد ذلک - و قولهم
قیاحان اسودان کما قالوا قیطان لانهم یقولون
قیاح واحد کما یقولون قیاح واحد - قیوح بالکسر قیوح
یعنی مثل قریه و قرب - القیاح اکتبن گردانیدن
قیال القیاح الناقه و الراج السحاب و ریح لواح
ولا یقال لواح و هی من النوادر و قیال لاصل فیها
راج لطح و کما لا یقال لواح فی نفسها لانه کان الراج
تحت بخر فاذا انشأت السحاب و فیها خیر وصل
ذلک الیه لطح کتف و ادن خرا را قیال من لطح
النخل و القیاح و لطح النخل و لطح مخففة فی واحده
تلقیح الناقه اذا زارتها لطح و لا یقولون - لواح
جمع لطح و هو النخل - لواح ایضا شتران اکتبن اصدا
لطح بالفتح - و لواح الیها لطح فی بطون من الاجزیه
من لطح کما یقولون من حم و الخیون من جن القیوح
لطح - لطح - لطح و دیدن لطح و لطح اذا البصره بطن
خفیف و الاسم الحمز و در خشدن ساره و برق قیال
رایه لطح برق - و قیال ایضا فی لطح من ایبه شم
قیال فیبه لطح من ایبه ای مشابه لطح علی غیر لفظ
و هو من النوادر و قیال لطح لطح باصره امر او لطح
لوح - لوح - کتف و هر چه پهن باشد از استخوان
و چوب و کتفه - و دیدن لوح و لوح (۲) و گونه
گردانیدن سفر دم را قیال لوح السفر و تشنه شدن
لوح بالضم مثله التیاح تشنه شدن در خشدن برق
و دیدن ساره لوح النجم و لوح التیاح یعنی قال
ابن التکیه لوح سهل اذا بدک الواح - و لطح
و لوح یعنی ای فم سب به - و لوح منه ای شفق

الکح
لطح

لطح
لطح

کدر ارج
کدر حمة

الکرج

کرجه

کرجه
المکرج

کرجه
کرجه

کرجه
کرجه

کرجه
کرجه

وحاذر والاح بسیفه امی ملح به - والامه اهلکة - ملواح
 بالکسر ستور و دتسه شونده ابل لوی ای عطشی تلوح
 سوختن آفتاب رنگ روی را و رنگ داد
 جامه را و گرم گردانیدن با نقش الواح السلاح
 مایوح کالستیف والسنان - لوج بالضم هو
 میان زمین و آسمان یقال لا افعل ذاک ولو
 نزوت فی اللوح ای ولو نزوت فی الشکاک شی
 یلاح بالکسر سید گاؤدشی تسی بیاضه -
 البلیح - بالتحریک مرداگی و رجل که ذکر فی الحدیث
 و پیر سال خوردگی کمنع و لبح و لبح بجنه لسیح
 کغراب موضعیت
 لدره - زرد اورا بدست و آلود اورا (مع بفتحها)
 تلوح - سیلانی دهن از حورون اناریا آکو -
 لکوششت داو را با زدا و را با تدهشت من (مع بفتحها)

تلوح ملح مرع

البلح

لدره تلوح مرع لکوششت

تلوح مرع تلوح

تلوح

تلوح

تلوح تلوح

مثل تدرحت اے اتعت -
 مدح - مدح - بالتحریک بهم سودن هر دوران در
 زفتن (مع ک ان ۲) اندح نعت منه -
 مرع - مرع - بالتحریک نیک شاد شدن (مع
 ک ان ۲) نومرچ بالکسر و مرچ بالکسر والتشدید
 مثله - وامرہ غیره - مرع بالکسر شادی و مرحت
 مرعانا فسدت و حاجت - فرس مخرح بالکسر
 و مرع بالفتح اے نشیط - وامرہ الکلاء قوس
 مرع و عقار مرع ای کان لها مرع - عین
 مرع غزیره الذبح - و مرحت القرية ای سرتما
 و هو ان تملها ما تلتند عیون الخرز - و یقال لک
 اذا اصاب مرعی و اذا اخطا مرعی
 مرع - مرع - تلغ کردن (مع بفتحها) والاسم الملاح
 بالضم و بالکسر المصدر یقال منه مازحه و هاتما مرع
 مسح - مسح - مالیدن و مسح کردن (مع بفتحها)
 یقال مسح براسه و جماع کردن و مسح المرأة ای
 جامعه - مسح بالسیف ای قطع و مسح بالارض
 مساحه بالکسر زمین پیودن الماسح البعیر النسی
 اصاب مرفقه طرف کر کرتمه ولم یدیه فاذا و او قبل
 له خازر مسحا ازین هموار شکر یزه ناک ورن لاغر
 سمرین مکان اسح کذلک یقال مرث غرق
 من الارض بین سما وین و یقال علیه سمرین
 و سحت الابل یوحها ای سارت مسحه یکیسو
 مساحج و کمان مسج پاره از زر و نقره شوه و نام
 علیه علیه السلام و نام دجال کلاب خود الملاح
 الماشط مسح بالکسر بلاس مساح مسوح ج مسح و کلاب
 او بهم بساید و یقال من مسح الرجل مسحا تساح
 مصح - مصوح - زفتن و منقطع شدن و کمنه
 شدن جامه و پسر شدن شیر و رنگ گردانیدن

شکوفه نبات و کوماه شدن سایه صحت به اذیت
 مضح - مضح عیون یقال مضح ظان زویه مضح
 ملح - ملح - بالکسر نیک شیر خوارگی ملح بالفتح
 شیر خورانیدن یقال تلحنا لظان ای ارضعاه و
 نیک کردن دیگر را با اندازه و شوره خورانیدن
 ستور را (مع بفتحها) الملاح تلح شور کردن طعام
 را و ملحت الابل اے وردت - بلوح بلوچه
 بالضم شور شدن (مع ف اض ۲) و بضمها ایضا
 مارح نعت منه و لا یقال مارح الا فی لغته ردیه
 ملح بالکسر نکلان نبت ملح و مارح شور گیاه بلوچه
 ملاحه تکمین شدن (مع بفتحها) ملح نعت منه
 ملاح بالضم کذلک الجمع ملاح و الملاح - قلب
 ملح چاه شور و کذا اسک ملح و ملح و لا یقال
 ملح - و ملحت البحر و ای سبخت تیلار و ملح الشاعر
 اذا اتی الشیء یملح یقولون بالملح زید او لم یصغر من
 الفعل غینو و غیر قولهم ما حینة قال انما حین یاما
 امیلح غلانا عطفون نانا فاکمه هم شیر گه و هم سفر گه
 کردن ملح بالتحریک اسن باشد اسب سودن البحر و فان
 اشتد فهو بحر - ملح بالضم سخن خوش و تکمین ملح
 بالضم و التحریک و سبزه زکی الملاح مصدر منه -
 کبش الملح جمع قمار کبود رنگ طمان بالفتح بعضه از
 ماهی که حستان لبیاض تلحه و الزرقه اذا اشتدت -
 حتی تضرب الی البیاض قبل یو الملح العین منه
 کتیه بلحا - ملاحی بالضم نوعی از کور سید و تشدید
 اللام ایضا - ملحا میان نکت و نام شکری ملاح
 کشتی یان ملاحه شورستان و نکستان ملاح
 بالضم و التشدید شور گیاه ملح بالتصغیر ای جز
 ملح منسوب بوسه ملاح موصف -
 منح - منح - دادن (مع ف اض ۲) منحه

فصل المیم

منح - منح - آب کشیدن از چاه و جزآن (مع
 ف اض ۲) مانح متوح نعت منه - بشر متوح چاه
 که از وی بدست آب توان کشیدی دلو و یقال
 سزنا عقبه متوحا اے بعیده - منح النهار نعت
 فی شمع اے ارتفاع - لیل مناح ای طویل منح
 بهما اے جوق و منح بسوا اے رحلی به -
 منح - منح - جامه که منح الثوب و مع ای بی
 منح بالضم زرده بیضه ملح که که بسخن صل خوش
 کند کسیرا و هو الکذاب
 ملح - ملح - ستودن (مع بفتحها) منح کذلک
 مدحه بالکسر امد و حه بالضم ستایش مدحه و امدحه
 بلحنه - منح تکلف کردن در ستایش خود و امدح
 بلحنه نعتی انج ای التسع - و مدحت خواهر است

له نوز و دوشندگی ۱۱۰ مع و انج بیاضه درق سه طرات و خوش می ۱۲

ووج نوح

ووج نوح النوح ووج

ووج

ووج النوح ووج

ووج نوح

ووج نوح

الاسمية عليها وكذلك الفريسة والاكيلة والرمية لانه
 ليس هو على الطين في منطوقه وانما هو الشئ في نفسه مما
 ينطبع وما يفرس مما يوكل - ينطبع ناطح هرير من ايش ابي
 الزرع ووحش وهو خلاص قهيد وقوله باله ناطح ولا
 خايطير او منها الكلبش والبيير من نطبع ايضا اسب
 كه بريشاني اود و دائره باشد وكبره ذلك فان
 كانت دائرة واحدة فهي دائرة اللطاة وليست
 مكررة - ويقال للشراطين نطح ناطح وبها قرنا بمل - و
 اصابع ناطح اسي ام شديد نواطح الدم شديد ناطح
 نواطح سردين زردن بگل كلبش نطاح لغت منه -
 نطح - نطح - دميدن بوسه خوش وپايي دن
 ناطحه وپه پيش زدن ووزيدن باد وودان نطح
 بشي اعطاه وحبس خون از رگ (مع نطحا او
 يقال له نطحة طيبة ولفلان نطحات من المعروف
 قال الامعي ما كان من الرياح نطح فمجرد ويا كان
 نطح فوجر - ونطحة من العذاب اسي نطحة منه -
 نطوح بالفتح ناطحة كه بے دو سيدن شيلور وان
 شو و خوش نطوح كمان دور اندازنده تير را دانفت
 عين فلان خاصيت عنه ونا فوجم مثل كا فوجم -
 النطحة بالكسر وفتح الفاء تسكنه برة ويزعاله كه نوز طلع
 نخورده باشد عن ابي زيد وكذلك نطحة بالكسر ناطح
 نطح - نطح - بايزه كردن درخت از شاخ بريزه و
 شعر از كلام ريك و مغز برون كردن از استخوان
 و نطحت النظم و اتقته بفتح - و نطح شحم الناطة اسي قل -
 نطح - نطح - جماعت كردن و عقد زنا شوئي
 يقال نطحتا و نطحت بي اسي تزوجت و هي ناطح اسي
 ذات زوج - و نطحا و استنكها بفتح - و انكها اسے
 زو چهار جل نطح شمال بجزه كثر النطح - نطح بالضم
 والكسر نطحان و هي كاتبة كانت العرب تترجع بها و كان

يقال لام خارجة عند الصلابة خطبات نطح حتى قالوا
 اسرع من كجاج ام خارجة
 نوح - نواوح - اسے تقابل يقال ابعبلان
 تينا و جان اسي تقابلان ومنه سميت النواوح
 لان بعضهم تقابل بعضا - وكل يرح استطالت
 اثر اقيمت عليه يرح طول لاف في نوحته فان اعترفته
 فهي نسيحة - نوح يباح نوحه كردن در با نطوح و ن
 (ض ۲) نياحه اسم فيه - نوح نام بچيرے و هو شيخ المرز
 عم - ويقال هو نوح و من نوح والنواوح و نوح نواوح
 و ناطحات - و كنان في مناعة فلان - و نوح اسي
 تحرك و هو متدل -
 النوح و النواح - كغراب ما تناب عن التمرن
 قشره و ثنات اقماعه و نحوها ما تبلي اسفل الوعا
 و نوح التراب از راه (مع نطحا) و نوح طبع رجع
 ك اوت ۲) و المنساح سكو كه آله خاك پر ايندين
 باشد نساح بالفتح و الكسر و او بالياء و له يوم مشهور
 و نوح كصغر نسوح و او اخر بها -
 النطح السنبل بر مغز خوشه يعني قريب
 نطح رسيد و بالضاد مثله -
 نوح - نوح - شدان استخوان بعد نرمي آن از
 خرد و بزرگ و ما يدن شاخ نجان مثله و عظم نوح
 استخوان نوح نوح المذمومة نوح گردانند استخوان
 او را و بريزه ريزه از من الاضداد و ما ينجبه نوح و ما ينجبه

فصل الواو

ووج - شئ ووج - بالسكون والكسر اسي طيل ناطحة
 و ناطحة معهد منه (مع بضمها) و شئ ووج و عا تابع له
 اسے نزر - نور جل ووج بالكسر حيس - و اوج
 فلان عطية اسے اقلبا - ووج كذالك - و تو نعت

من الشراب اسے شربت شيا قليلا -
 ووج - ووج - ثلث لغات بروه و پوشش
 اوجح بالهزه على ثلث لغات مثله - ووجح ايضا
 آب اندك كه تك حوض را پوشاند و لغتیه او نطے
 ووجح لا اول شئ بری - و اوجح البول نطيق عليه
 و نوب موج نحت تحت بافته و جج مثله با مبعوج
 اسي مردود اليه - و اوجحت النار اسي اوجحت
 و بدت اوجح لنا الطريق - و يقال حفرت اوجح
 اسے بلغ الصفا -
 ووجح - ووجح - آواز گلو گرفته و يقال ووجح
 الرجل اذا نطحن في يده من شدة البرد - رجل
 ووجح اسے خفيف ووجح مثله -
 ووجح - او وحت الابل سمعت حسنت حالها
 و اوجح الرجل اذ عن وضع و اوجح الكلبش
 اذا لوقت و لم نيز -
 ووجح - ووجح - بالتحريك سرگين بول گو سپند
 بر زنب طران و چيست نطحتن آن جفته كمي ووجح
 نوح - يقال منه و نوحه اشارة و نوح و نوحه ايضا
 و نوح - و نوح - بالنهم و الكسر حيسل بالهمز مثله
 و نوح و اوجح - نوح حائل در اكلدن و تو نحت
 هي اسے لبنة - و نوح الرجل ثوبه و بسيفه و نوح
 مادة بزرگدن و سینه سفيد و اسخ قبله از من -
 ووجح - ووجح - افضاح - پيدا شدن ايفاح پيدا
 كردن و فرزندان سپيد شدن مرد را و نوح الرجل
 و يقال من اين و نحت اطاعت من اين با و نوحك
 و استوضحة الامر او الكلام اذا سالت ان يوضح لك
 الشئ اذا وضعت يدك على عينك تنظر شيئا ل تراه و منه
 يقال استوضح غمرا يا فلان - و نوح اسي استبان موضح الغمرا
 يظهر في الطريق و لا يدل على الخمر و نوح الطريق كشادكي

له ليست بقرش الذي يقال بالفارسية نطحت بل بالهمز الموح الذي نطحت من كرش البجدي فغلظا فادسية نيزه ۱۲۰ و غيره .

شیروخ
الشیخ
سروروخ
اسفاناخ
شیروخ
سماخ

اذا كثرت رزاع المطران الا وحال -
الشیخ - انسط -
سروروخ - بالضم خرما که بران آب بریزند -
اسفاناخ - تیره است معرون معرب اسپانج
بندی یا کب نامند -
سماخ - بالکسر سورخ گوش سمه رسید آسبی به سماخ
اوپس گران کرد گوش اورا مع بفتح سماخ الزرع
شکوفه بر او درخت یقال انه بحسن السموم بالکسر کانه
ماخو من السماخ الغاص -
سماوخ - بالضم الصلوح التملک نشاءه ما تیزع
من قضبان النضی والسماخی من اللبن والطعام
لا اطعم له - ولین حقیق السقار وحقه خفزة ووضع فیها
المسبخ کسر بالکسر سماوخ وهو الذی یطبخ فی الظهیر
سماوخ - وشیخان - استوار شدن و بجزئی نرم در آمدن
معرف اک ۱۲ سماوخ بالکسر کار گل کنندگان -

شیخ
صلوخ
المسبخ
سماوخ

شیروخ - شیر و اخ القیم کلان مین نامی
شیخ - شیخ - بلند شدن و بکبر کردن یقال
شیخ اجمل و شیخ با نغمه امی تکبر جبال شامخات
شیوخ امی شواهیق - الثوب سماوخ نام مرد
شیروخ - شمراخ - بالکسر شیوخ بالضم شیوخ خرما
و خفته انگور شمراخ ایضا سر کوه و پیچید شانی
اسب که تا بنفوز زرسد فرس سماوخ نعت منه
شمراخیه گروهی از خوارج از اصحاب عبد الله بن سمرخ
شیخ - شیخ - پیرو خواه شیوخ اشیاخ شیخه بالکسر
و شیخ الیاء شیخان مشیخه شیوخ مشیوخارج - شیخه
مؤنث شیخ بالتحریک شیوخه مصدر رسته و اصل الیاء
محرکه فسکت لانه لیست فی الکلام فعلول ماجاو
علی ذامن الواو مثل کینونة و قید و د و بی و ت
و هی و ح فاصله کینونة بالتشدید مخفف لولا ذاک
لقالوا کونونة و قود و د و لایحک لک فی ذوات الیاء
مثل حید و د و طیر و رة و شیوخة - شیخه و شیخه
و خواه و بر خواندن کس را شیخ تصغیر شیخ
لفظ الشین و کسر با و لا نقل شیوخ -
شیخ با الفتح او از دو شیدین از شیر -
شیخ - کین و او از شیر آمدن از استان شیخ
فی نومه غطایع او از خر از کلو در خواب بر آورد -
شیخ ببوله شیخ و شیخ استمدک لفضیب یقال انه
لشیخ بالبول عشته او از سلاح و او از کافذو
برداشتن شتر ماده سینه خود را و می بار که -
شاذیخ - نام میثا پور و دیبی است برود -
شیریاخ - بالکسر ساروخ تبا و بر مرده -
شلیخ - اصل و ولد مرد یا لطفه او و فرزند شلیخ
بالسین پیشتر از ابرید شیخ جلد بر انهم عم -
شیاخ - بالکسر شیخی کوه و الشیخ کلیم من الشکل بالفتح

فصل الشین
شیخ - شیخ - شکرستن و هر چه میانه کاوی
باشد یقال سخت رأسه فان شیخ و شدخه بالکسر
مشیخ و هو یسر غیر حتمه شیخ - شادخه سیدی
فراخ رومی و شدخیت الغرة اذا سعت فی الوجع
شیخ - شیخ - جوانان حج شلیخ مثل صاحب
و محب و فی الحدیث اقلوا شیوخ المشرکین
و استحبوا شرم و اول جوانی و اول کار و نتایج
بر ساله شتر و ندان کفایتین شتر و شیخ که هنوز
ندو و رسته نکرده باشند و آب نداده شتر و شیخ
و ایضا جوان شدن کودک شرخان امی شلیخ
شتر و شیخ و هم الا تراب - شرخا الفوق حرف
بینهما مع الوتر و شرخا الریل آخره و واسطه

شیخ
شیخ
شیخ
شیروخ
صوخ
شاذیخ
شیریاخ
شلیخ
شیریاخ
شلیخ
شیریاخ
شلیخ

عنه سلاوه یعنی درخت خرما که دو کرده شود از آن
خار با یقال قد شیخ علیه نخله شیخ
الشیخ - بالضم الشدید الطویل المکتوم الا سدر
و اسب تیز رو و طعام نباتی نو یا طعام قدوم
مسافر یا طعام برای یافتن گمشده شیخ بالکسر
و الشیخ و الشیخ و الشیخ و الشیخ و الشیخ
بضمهم مثله و شیخ امی علمه -

فصل الصاد

صح - صاخه - آواز سخت که گوش را کر کند و
قیامت صح کر کردن آواز گوش را معرفه اص
ضربت الصخرة سمعت لها صخرة صوتا -
صرخ - صراخ - بالضم او از فریاد صرخ و صرخه
مصدر منه و صرخ و اصطرخ بمنه - تصرخ تکلف کردن
در فریاد یقال تصرخ بالعطاس حمق - مصصرخ
بالتخفیف فریاد رس مستصرخ فسیاد خواه یقال
استصرخنی فاصرخه - صرخ آواز فریاد خواه
فریاد کننده و فریاد رس و هو من الاضداد -
صلح - صلح - کر که شیخ نشود و صلح بالتحریک مصدر منه
صحیح - صحیح - بالکسر گوش و سورخ گوش
و بالسین لغته فیه - و صحته ای صبت صحامة
صلح - صلح - صلوح - ریحم گوش صلح
شیر خفته -
صوخ - اصاخه - گوش داشتن و اصاخ له
اص - اصح -
صینحه - زمین شور و زهاب ناک صینحه القطن
پاشنده یعنی پنبه پیچیده جهت رسیدن -
صیر خفته - سبکی و چستی -
صنح - بالکسر شیخ اصناخ ج - و صنح گفتن حجت

له الفرس و شتر یا فارس شمرخ لانما حذرتة الفرس اللغت نفسه - ق -

فصل الالف

باب الدال

أبد - همیشه و روزگار آباد بود - يقال بدأ
 كما يقال دهر داهرو ولا فعله ابد لا يبد - وابد الابد
 كما يقال دهر الداهرين عوض العاضين ابد مقوم
 بودن بجای (جمع ک ۲) و رسیدن فضاختن
 ستور بام دم (جمع ف ا غ م و ک ۲) او ابد زندگانی
 و قافیه می خریب در اشعار تا بید جا و دانه کردن
 آبادی توش - و ما بد المنزل ای اقر و القه الوجوه
 و يقال جا فلان بآبد ای بداهرتی بقیه ذکر با
 علی الابد و ابد الابد ای غضب و توش فمؤکبه ابد
 بکترین کثیرک و ماده خربسار زانیده -
 اجد نامة اجد لغتین ای قوتیه مؤثقه الخلق
 و لا يقال للبعير يقال اجد و الله و هی موجهة اقهر
 ای مؤثقه الظهور و بناء مؤجد ای مؤثوق و يقال
 اجد الله الذی اجد بعد ضعف اقوانی و اجد بالکسر جلاله
 احد - یکدی و کسی و یکم و هو اول العدد احد
 عشر لذلک و احدی عشره للمؤنث - و قوله تعالى قل هو
 احد فوبدل من اللان التکره تبدل من المعرفه
 کقوله تعالى لنسفا باناصیه ناصیه - و تقول لا
 احد فی الدار و لا تقول لا احدیا لرفع التنوین و جمع
 علی احاد و هو اسم لمن یصلح ان یخاطب لیستوی فیہ لولاه
 و اجمع و المؤنث قال الله تعالى السنن کل من النساء
 و قوله تع فما منکم من عد عند حاجین - و استأجر اول
 ای الفرد و جا و اهاد احاد غیر منضمین بانسانه و لا
 فی اللفظ المعنی جمیعاً احد لغتین نام کوبه بدین
 و کلی الفراعن بعض الاعراب سی عشره فاحیه من

ای صیر بن احد عشر فی احدیث انه قال عم لعل
 اشار بسببینه فی التشدید احد احد ای من نحو احد
 او - او - نالیدن شرو کردانیدن او از آید
 فریاد شدید اید تا بلع له - اذ - اذ به بالکسر فیه ای کار
 درشت و منه قوله تعالی انظر صتم شیاً اذ و کذلک اذ
 مثال فاعل - و اذ و جمع اذ و بالفتح رسیدن شی
 (جمع ف اض ۲) يقال اذت فلانا و اذیته و نیر و اذ
 بالضم یدر قبیله ازین و کذلک اذ و البقیله -
 از و - از و - یدر حیه ازین و يقال زده سنو اذ
 و از دهان و از دالسراره -
 آسد - آسد - شیر آسود و آسیدین سکون الثانی
 ج - آسا و کذلک آسد کذلک مثال جبال اجبل قال
 ابو زید الاثنی عشره و یدر قبیله از مصر و قبیله از رجم
 و رسیدن از شیر و بد هوش شدن و شیری نمودن
 (جمع ک ۲) و فی الحرف اذا دخل فمد وان خرج
 آسد استک علی کبی اجترأ - و استأسد العنت
 ای قوی و الثقت - ارض ماسده زمین شیرناک
 و آسدت الکلب و آسدته ای اغریه بالصيد و الواد
 منقلبه عن العره و آسدت بین القوم ای افسدت
 بینهم و آسد لغته فی از و يقال هم الاسد اسد سنو آسد
 نوعی از جاما ساد و بالکسر بالشل لغته فی وساده -
 اصید - اصید - بالضم شامال و يقال صیده تصیداً
 اصید درگاه لغته فی و صید - اصیده نظیره لغته فی
 رصیده - و اصعدت الباب او صعدته ای اعلقت
 و قرابو عمر و انما علیهم موصدة العره - ذات لا صاد
 هی موضع کانت حجری و احس و الغیر من ذات الصا
 و کانت الغایه بالظلمه و الا صاده ی رده بین اجبل

افد افده شتاقن (جمع ک ۲) افد لغت
 سینه و نزدیک شدن يقال فدا می و نا و ازوت
 اكد - تا کید - توکید استوار کردن يقال
 الدت الشی و و کدته -
 اعد - اعد - غایت کاملدی يقال ما اعدک اے
 منشی عمرک و شتم يقال اید علیه ای غضب اید علیه
 کذلک بالیم و الباء - اعد شتم
 او و - او و - بالتحریک کنه (جمع ک ۲)
 تا و ذای تعج - او و بالسکون نام مردی و گرانبار
 کردن (جمع ف اض ۲) يقال اونی الشی فلانا مؤو
 مثال مقول و کز و خیده گردانیدن اده لے
 عطفه و حناه و اصلا و احد و العشی و الظلال ای
 مالا او و بالضم موضع در بادیه -
 اهد - اهد - توانائی و تواناشدن (جمع ف ک)
 اذ قوت و نیر و آدته علی فاعله نمومواد و آیدیه
 علی فعلته نموموید آبتیای ای قوتیه و الفاعل منه
 مؤید و مصغره ایضا مؤیدین الافعال و التفعیل و
 تایدای تقوی در بل ایدای قوی - ایا دفاک و اگرد
 حوض و دیوار چه کرد و زنگاه و حسی از محد و همه و میسه
 لشکر مؤید شالی مؤمن کار بزرگ و دشواری -
 انا و - ریسنی که وقت دوشیدن بدان پای گا و
 نذند آبده موضعیت -
 اشد او - موضعیت به عکاظ -
 المشاخذ - المستکین لم فضیعی به حال سبب مرض -
 او الصواب بالذال و سر فر و کفنده از در و چشم یار و -
 ارو - وی ست شوخ و بانغم شمریت بفارس درستان
 شهریت و کشف غمان و شیر یار شامی از یاد شامان مجوس

افد
 اید
 احد
 انا و
 اصید
 اشد او
 المشاخذ
 ارو

جدیدان شب و روز جدیدة السج قوم تنک زمین
 و حاجدیتان بنامولد و العرب تقول جد السج
 بسكون الدال و جدیته - جراد بالفتح و الکسر یکن
 حراما از نخل مثال صرام و قطاف فكان الفع الفعال
 مطردان فی کل ما کان فیه معنی وقت الفعل مشبهان
 فی معاقبتهما بالادان و الادان و المصدر من ذلک
 کلمه علی الفعل مثل السجد بالفتح و الصرع و القطف يقال
 جرد انخل اسی صرمه و اجرد انخل اسی جان له الصرام
 وجدت اخلاف الناقه اذا اضربها الصرار و قطعها
 فی ناقه مجردة الاطلاق - و امرأة جرداء صغیرة القد
 و غلاة جرداء لا ابرها - و تجرد و الصرع ذهب لینه -
 جرد و بالفتح یشک کم شرب علی جردانج - و يقال
 للفرص صور علی معناه - و جرداء ایضا انشی ذهب
 لینه من علقه - و جرد و ایضا موضع که در وی آبی
 است که اثر گلاب خوانند -

جرود - جرود - لغتین صحرا سی بے نبات و موسی
 بلاد یشک ارض جردة بکسر الراء و فضاء اجدان
 لانا نبات فیه اجاز و ج - اجارد بضم الهمزة موسی جرد
 اجرد بے موسی فرس اجرد اسپ کوتاه و تنک
 موسی و هو یوح للفرس جرد درخت شاخ و پوست
 و برگ دور کرده مجرود اسی مقشور جردة بالضم پوست
 و برگ دور کرده بر کل جارد و در قوم بدقال سنه
 جارد و شدیدة الحبل - جارد و ایضا نام مردی از
 صحابہ رض - جارد و دیکه گرویی از زیدیان جریده
 گرویی از اسپان جرد کرده و بنشته روشن کرده
 عام جرد اسی نام قال الکسانی مارا یتجد اجردان
 و در جردان یعنی یومین او شهرین - جردة بالضم زمین
 هموار بے گیاه و يقال فلان حسن الجردة و الجرد
 و التجرد و کقولک حسن العزیز و المعری و هما بمعنی جرد

بالفتح جامده کمنه سوده تجردة نام زن نعمان بن منذر
 تجرد بر سینه کردن زمین از نبات و حسب آن
 و بر کشیدن شمشیر و سپر استن درخت تجرد بر سینه شدن
 و تجرد للام ای جردیه - و انجرو و بنا السیرا سے است
 و طال و انجرو و الثوب اسی الشق و لان - تجردان بالضم
 قضیب اسپ رجزان جراد بالفتح لمخ سیرا و سیرا
 يقع علی الذکر و الاثنی و لیس سجد و یتجد للجرادة و الاثنی
 تباث له و انما هو اسم خیس کا بقوا بقرة و التمر و التمر
 و الحام و الحامته و ما اشته ذلک فحق مذکر ان لیکون
 مؤنثه من لفظه لئلا یلتبس لواء الذکر بالجمع تعالک
 ما وری اسی جراد عاده اسی ای الناس نسیب بزر
 جردت الارض فی مجرودة اذا کلتمها اجرد و جردان
 مجرولا اذا کل جراد فاشتمک بطنه نموجرود و جرد و الکسر
 اذا شعی جرده من کل اجرد اجردان نام دو
 مطر که در مک بود و بجایمیت -

جرید - مجرود - بلفظ و فتح الراء و تشدید الدال
 شتاب رفقا مع
 جسد جسد - بالتحریک تن و خون و زعفران
 و آنچه بدان رنگ باشد و جسدن خون بر جانی
 (حک ان) انمو یا سجد و جسد بالکسر - تجرد تن آور
 شدن جسد رخ و يقال هو ما افسح صبغ من الثياب
 جاسج جرداء بالکسر حفران محمد بالکسر جردان
 و جزان که در برابرین بسایه قال الفراد اصد
 الضم لانه من اجد اسی الصبق باجسد و قال بعضهم
 فی قولک - جرد جرد از نما اسی احمد من ذهب -
 جرد - بزيادة الیام نام بے -
 جرد شمس جرد - موسی مرغول و بر کل جرد
 گرداندام دامه جردة - يقال تلکیم الضا جرد
 فانما اذا قیل جرد الیدین و جرد الیدین و جرد الیدین

و البجادة کینت گرگ جردة گیاهی دشته و پدر سی
 از عرب جرد اللقلم کفک و بان شتر شری جد اسی
 لیتن مثل نقد - بصر جردا سے جرد الوبر و کثیره -

جلد

جلد - جلد - بالکسر پوست جلدة انفس جلودج
 قال ابن الاخرابی جلد جلد نعمان مثل شبه مثل
 و مثل قال ابن السکیت و هذا یعرب تجلید پوست
 باز کردن يقال جلد جزوره کما قال سلخ الشاة و قلما
 يقال سلخ جزوره فرس مجلد اذا کان لا یخرج من انضرب
 جلد بالفتح نازبان زدن بر پوست يقال جلد اسی
 ضربه و اصاب جلد کقولک رأسه و بطنه و جابک
 از هر چیزی جلد بالکسر پوست پاره که زدن نواخته
 بر روی زدن بدان جلد بالتحریک پوست شتر که
 در کشیده باشد بجزیر شاد شتران که بچه ندارد جلد
 و زمین رست آجل زمین رست آجلاد اجالدج
 جلدة ایضا رستی و چابکی مردوم و غیره سی جلادة
 جلودة مجلود کذلک و هو مصدق مثل محمول معقول
 (مع بعضها) يقال جلد فوجلد و جلد و قوم جلد و جلد
 و اجلاد - شجل جلدی نمودن مجلدة تجال - اجلاد
 بشمیر زدن یکدیگر را مثل مبالطة اجلاد و جلد جسمه
 تجالید شله جلدة بالتسکین شتر حرب شیر جلد و
 ایضا شتران بزرگ شاة جلدة یشک بی بچه و بی شیر
 جلد و بالفتح نام دبی از افریقیه جلودی منسوب -
 بوی جلد یشک جلدت الارض فی مجلودة زمین
 یشک زده جلدی بضم الهم نام ملک عمان -
 جلدی - مجلدی - بانحاء الکسور و تشدید الدال
 مردستان و دراز خفته -

جرود - جرید

جسد

جلید

جسد

جلید - جسد

جا

سے ذکر دینا غیر سید اہق سے بضم الهم واللام و فتح

جود
 جمد ججادی
 جصد
 جلبدة
 جلمد
 جلسد
 اجلفدة
 الجمد
 چند چند
 حد
 جمد
 جمد

بسیار ذات اجملا سید نام موضع -
 جمد - جمد یخ و فسردن آب جمود کذا ک (معن
 ض ۲) جمد الذم ای پس - جمد یجتنبین جمع جمد مثل
 خادم و خدم - و جمدی الاولی والاخره بالضم و فتح
 الدال نام دو ماه و هو فعلی بفتح اللام یجتنبین
 و سکون ثانی جای بند صلبا جماد جمد مثل جمع
 و ارجح و ریح - جماد بفتح زمین که باران بوی
 نرسیده باشد و هر چه جان ندارد و نافع جماد لابن
 نما - و سینه جماد لا مفر فیما - و يقال للبعیل جمادله
 ای لازال جامدا کمال و انما نبی علی اکسر لانه سدول
 عن الجمد و کقولهم فجار ای الفجرة و هو لقیض قوم جماد
 بالکاف فی المبح - عین جمود بفتح بے آب -
 چند - چند - بالضم ششم و یاری گران فلان چند
 الجمد و فی الحدیث الارواح جنود مجنودة - و الشاکم
 حمته اجناد شقی و محص و قفسردن و اردن و
 فلسطین يقال لکل مدنیة منها جنود جنود بالتحریک
 شهرے بے یمن -
 جمد - جمد - بفتح و الضم توانانی و کوشش
 بهما قری والذین لایجدون الا جمد هم قال الفرار
 بالضم الطاقه و بفتح من اجمد جمدک فی هذا الامر
 ای ابلغ غایتک و ریح يقال جمد دایته و اجمد با
 فاذا عمل علیها فی السیر فوق طاقتها - و جمد فیها جمد
 و بالغ - و جمد اللبن اذا خرج زبد کله - و جمدت
 الطعام اشتدته جمد شوان و جمد الطعام اشتدی
 و جمدت الطعام اکثرت من اكله معی جمدا سے
 جمد المائل و رجل جمودا سے متعب و قد جمد و جمد
 عیشهم بالکسر ای نگد داشتند - جماد بفتح زمین
 رست جماد بالکسر جمادۃ بمعنی اجتهاد - جماد بفتح
 وقت را کار بستن

جو و سجد علی الفعل نیکو جیاج - جیاند بالضم
 علی غیر قیاس کذا ک - جو باران نیکو - و بسیار
 آمدن باران (معن فاض ۲) و جمع جمد مثل متا
 و صحت يقال جماد المطر فهو جمد و جمدت الارض
 فی جموده - جو بالضم جو انردی کردن و اجواد اسم
 فیه - و جمع جواد ایضا مثل قذال و قذل و انما
 سکنت الواو فیه لانه حرف علة و اجواد و اجواد
 کذا ک و جودا ایضا و يقال رجل جواد و امرأة
 جواد ایضا یستوی فیه المذکر و المؤنث و نسا جود
 مثل نوار و نور - يقال سرنا عقبه جوادا ای بعیده
 و عقبین جوادین و عقبا جیادا - جوده بالضم نیکو
 رود شدن اسپ (معن اض ۲) فرس جواد للذکر
 و الانثی سگاسن خیل جیاد و اجیاد و اجاوید و اجیاد
 ایضا گو ہے بلکہ سے بذاک لموضع خیل تبع و سے
 فعیقحان لموضع سلاحه و جاد و جادو بالضم و الفتح
 ای صارت جیاد و جاد بنفسه یجود جودا و جودا الی
 نات - جواد بالضم تشنگی يقال منه جید الرجل یجاد
 فهو جود جوده ای عطش - جودی گو ہے در زمین
 جزیره و ہی التی استوت علیہ سفینة نوح علیہ السلام
 جودی باسکان الیاء ایضا قرأه الاشمس فیه و ذلک
 جائز للتحقیف او یكون سمی بفعل لانثی مثل علی ثم
 او دخل علیہ الالف و اللام عن الفرار اجبت الشی
 فجاد و جودته و قالوا اجودت کما يقال اطال طول
 علی الاصل و الابدال - و اجدة النقاد ای عطیة
 جیاد - و اجاد ای صاحب فرس جواد و
 استجرت الشی ای عددته جیدا - و جادوت الرجل
 من الجود کما يقال ما جدته من الجود -
 جید - جید - بالکسر کردن اجیاج - جید بالتحریک
 درازی و نیکوئی کردن و هو اجید و هی جید او و هم

و ہیں جود - جادی - و جمدان -
 ججادی - بالضم و تشدید الیا شیر و دوش و شتر
 فریہ یا هر چه سطر باشد ابو ججاد کفراب لبح -
 رجل جصد - مرد جلد بازی بطن اللام صناد
 جلبدة - انجیل اصواتها -
 جلمد - کسفر جل غلط -
 جلسد - و جلسد نام تے -
 اجلفدة - بانفار اجلبه التی لا غبار لیس فیها و از
 بے طرب -
 الجمد - الجارة المجموعه او هو تصحیف من ابن عبّاد

فصل السجا

حد - حد - بالکسر یحد بالکسر اقام به و ثبت
 محدد اصل يقال فلان من محدد صدق و محدد صدق
 عین حد یجتنبین ای لا یقطع ماؤها -
 حد - بازدارنده و بازداشتن و نهایت
 هر چیزی و اندازه کرده خدا می تعالی و حدردن
 و اندازه کردن (معن فاض ۲) و حرام کردن و
 تیز کردن يقال حدت الدار و حدتها و هو حدید
 فلان اذا کان ارضه الی جنب ارضه و حدت الرجل
 ای اقتص علیہ الحد - و حدانند ذلک عنای منعه
 فنا - حداد آهنگر و در بان و زندان بان محدود و حد
 پیدا کرده و باز داشته شده از سخت و نیکی و جزاک
 و هذا امر حد یجتنبین ای منع - و حرام و دعوة حدی
 باطله - و دونه حدوی منع - و مالی عنه حداد - و احد
 المرأة ای امتعت من الزینة و انحصرت فی وفات و جماد
 حداد بالکسر جامها سوگ سیاہ و کبود و جامه سوگ
 پوشیدن نمی حد (معن فاض ۲) و لم یرون الا صحیح
 الا احدت فی محدد - محادة مخالفت کردن بازداشتن

سده و جمد فی الاصل کذا و الترتیب نقلت تاخیر الجمد عن الجود ۱۲۶

حق تبادکذک لکن تعالی ان الذین یجادون انفسهم
 ورسولہ ای یجادون - جدید آهن جدیدہ انحص منہ
 جدایج - وقد جار فی الشعر حدائجات حدہ بالکسر
 نیز می آهن و سبکی مردم از غضب تعالی منہ
 حدوت علیہ و نیز شدن تیغ و جردان (مع و ف ا
 ک ۲ حد الزجل باس و حد الشراب - صلابتہ - وحد
 کل شیء شباتہ وحد السیف کذک - سیف حاد
 وحد یلغت منہ سیوف حاد و السنہ حداد و حکلی
 ابو عمرو سیف حاد و الفم و التشدید مثل امر کبار -
 واحدوت الشفرة وحدتہما واتحدتہما یعنی اتحدت
 ایضا سوی زہار شدن و يقال احدثت النظر الیہ
 تیرنگرستم بوی واحد فلان من الغضب فهو متحد
 و يقال ہا احد منہ متحد و لا ملئد ای بدأ حدان
 بالضم حی از عرب -
 حدر و - حدر و - نام مردی و لم یکن علیہ اطلاع
 بتکریر العین غیرہ ولو کان فعلا لکان من المتعاقبا
 لان العین واللام متعاقبان فیہ -
 حرد و - حرد و - آہنگ کردن (مع و ف اک ۲) يقال
 حردت حردک ای قصدت قصدک و قوله تعالی
 وعدد اعلى حرد قادرین ای علی قصد و قیل علی
 منع حرد و ورشدن و تنہا منزل کردن (مع
 و ف اک ۲ و ک ۲) فهو حرد و ہم حردا و کوکب خرید
 ای منفرد معتزل عن الکواکب و رجل حردی ای
 فرید و جید - منحرد ای منفرد فی لغة بدیل - حرد یجرک
 و لیکن خشم کردن (مع و ف اک ۲) فهو حار و حردان
 و منہ قیل اسد حار و یوث حوارد - و حرد البعیر
 حردا بالتحریک لا غیر اذا استرخی عصب احد یدیه
 من عقال او یكون حلقة فهو حرد و نافذ حردا و تحریک
 طاق خوانیدن بیت محرد ای ستم - و جمل محردا و صفر

فصارت له حردت لا عوجا به حردی نوعی از غضب
 غرغرة محردة ای فیہا حردی الغضب قال الامصی
 البیت المحرد هو السنم الذی تقال له کلخ المحرد
 من کل شیء المعوج حردا بالکسر مع الابل حرد و ج - و
 حاروت الابل اذا قلت الیابانہا حرد و بالفتح ناقه
 کم شیر و حاروت السنہ ای قیل مطربا
 حرقہ - حرقہ - بالفتح کزہ خشکتاے -
 حرد - حرد - گل سیاہ -
 حسد - حسد - بدخواستن حسودا بالضم مثلہ (مع
 و ف اک ۲) و ہوان تمنی اروال نعمہ المحسود والیک
 حاسد حسودا بالفتح لغت منہ قال الانفش بعضہم
 یقول یحسده بالکسر و المصدر منہ الحسد بالتحریک
 حسد علی الشئ و حسده الشئ یعنی - و تحاسد القوم
 و ہم حسدہ مثل حامل و حمتہ -
 حشد - حشد - ای جماعہ و ہونی الاصل مصدر
 (مع و ف اک ۲ و ض ۲) و حشد و ای اجتمعوا و حشدوا
 و تحشدوا و الذک - و جار فلان حاشداے حافظا
 او متحشدا ای محظفا ای مستعدا استعد - رجل محشود
 ای مطاع فی الناس - ررض حشدا بالفتح لیس الا عن
 حصد - حصد - حصاد - بالفتح در و ون (مع
 و ف اک ۲ و کسر ۲) نزع محصود و حصید و حصیدہ
 و حصد بالتحریک کلہا بمعنی - و فی الحدیث حصائد
 الستمم ہوا قیل فی الانسان باللسان قطع علیہم -
 حصد بالکسر داس احصاد بدو رسیدن کشت حصد
 الزرع و استحصد ای حابن لہ ان یحصد و یبذل من الحصاد
 و سخت تافتن رسن را جمل محصد و حصد ای محکم
 مشغول و رجل محصد الراہی رسیدہ - استحصد بدو
 رسیدن کشت و استوار شدن و تافتن شدن رسن
 و در تافتن شدن باہم و جمع آمدن قوم -

حقد - حقد - حقدان - شتاب کردن بخدمت
 و شتاب رفتن شتر مرغ (مع و ف اک ۲) و مشتہ
 فی الدعاء و الیک نسلی و حقد - و بعیر حقدای مسرع
 و احقدتہ ای حملتہ علی الحقد و الاسراع حقد و احقد
 یعنی حقدہ یا آری گران و خدمتگاران و ہیرگان
 حافظی رجل محفود ای محذوم - و سیف محفد
 سرج القطع - حقد بالکسر ہمانہ محقد بالفتح و کسر الفاء اصل
 و بن کوہان شتر محقد بالثوب نقش و نگار جامہ مجافج
 حقد حقد - بالکسر کسینہ احتقادج - و کینہ گزین
 (مع و ف اک ۲) يقال حقد علیہ و کذک حقد علیہ
 بالکسر و مصدرہ حقد بالتحریک - رجل حقو و کینہ دور
 احقدہ بکینہ آورد او را و احقد القوم اذا طلبوا
 من المعدن شتابا فلم یجدوا
 حقلہ - حقلہ - بفتحین و تشدید اللام مثل تنک خوی
 حمد - حمد - ستایش و ستودن (مع و ف اک ۲)
 محمده بفتح المعین کذک حمد محم و لغت منہ و التمدید
 بلغ من الحمد و الحمد اعظم من الشکر - حمد ہوا الذی
 کثرت خصالہ المحمودہ - حمدة بکسر المعین خانہ ہست
 احاد ستایش رسیدن و احمد الزجل ای صادر امرہ الی احمد
 و احمدتہ ای وجدتہ محمودا و فی المثل العود احمدای
 اکثر حمدا و حماد لہ ای حمادہ و شکرانی علی الکسر لہ معدول
 عن المصدر و فلان تجمد علی ای یمنن يقال من نفق
 نالہ علی نفسه فلا تجمد بہ علی الناس حمدة مثل ہر تیسار
 ستابندہ و غلو کنندہ در ستایش حمدة النار او از آتش
 و احمدتہ ای احترم و ہو قلبہ یعنی افروخت آتش و
 حماداک بالفہم ان تفعل کذا ای قصاراک غایبک یجد
 بظنہ از بنی از محمود اسم الفیل المذکور فی القرآن
 حمید - حمید - حمید - حمیدودہ - میل کردن (مع
 و ف اک ۲) حاصلہ تحریک الیاء فسکت لانه لیس

حقد
حرقہ
حرد
حصد
حقلہ
حدر و - حشد - حمد
حرد
حصد
حمید